

Körmös

A magyar társadalom történetében elszoktunk attól, hogy a gyerekek helyzete roppant szélsőséges. A „tisztos szegénység” majd a „tisztos, csaknem egyformán gyarapodhatóság” közel egyenlőségének illúziója végképp szertefoszlott. Igen nagy az olló a gyerekvilágban, az aluljáróban kábulva (és alighanem kábítva) anyja ölébe hulló koldusgyerektől a külföldi magániskolában sikerrel tanulóig ível a skála. A gyerekvilág feszültségei drámaibbak mint a felnőttvilágé.

Társadalmunkban roppant kevés az a – nevezzük így: polgárosult – tradíció, melyben a gyermek maga jogalany. Különböző eszmekörből táplálkozó paternalizmusok emlékei és ambíciói állnak ma is sorompók gyanánt a Gyermek jogairól szóló Egyezmény érvényesülésének útjában. Itt a Parlamentben tárgyalt Oktatási Törvénytervezet. A Tervezet arról szól, hogy a „szülők joga, hogy a maguk világnézetének megfelelő oktatást és nevelést biztosítsák gyermeküknek”. Az ENSZ Egyezmény egészen világosan arról beszél, hogy a lelkiismereti szabadság a gyermeket megillető jog, a szülőnek csupán e jog gyakorlásában való irányítás joga és egyben kötelessége. Látszatra kis különbség, valójában óriási, egyszerűen a szemléletmódja más. De a mindennapok valóságában is, szinte társadalmi helyzetére való tekintet nélkül a gyermek húzza a rövidebbet, őt lökik félre a sorból a boltban, az ő játszótérére építenek házat, őt bántják leghamarabb.

A legnagyobb probléma az a gyerekek számára is tudatosuló drámai feszültség, amely iskolai padtársak, grundbeli focicsapatok, szomszéd-ságok közé ver éket. A felzárkózás reménytelensége a lélekölés leghatékonyabb fegyvere.

Freudenbergi László